

Zasada równości w praktyce

W jaki sposób współpraca ze szkołą partnerską powinna przebiegać, aby zasada równości znalazła swoje potwierdzenie w praktyce? Jak przełożyć ją na codzienność: realizację celów partnerstwa, wykonanie przydzielonych zadań, wzajemne kontakty? Jak sobie poradzić, gdy wystąpią trudności z przestrzeganiem reguł? Na te pytania warto znać odpowiedzi, zanim podejmiemy decyzję o nawiązaniu współpracy.

Zasada równości zakłada, że między nauczycielami i uczniami obu szkół trzeba zbudować relacje oparte na szacunku i wzajemnym uznaniu swoich oczekiwań. Aby to osiągnąć, nie wystarczy wygłosić wykładu na temat poprawnych stosunków międzyludzkich czy tolerancji, czy też odwołać się do norm etycznych i humanitaryzmu oraz samokontroli zachowań. Warto dołożyć starań, aby każda osoba uczestnicząca w partnerstwie rozumiała sytuację drugiej strony i w naturalny sposób, przyznawała jej te same prawa, z których sama korzysta.

CO TO ZNACZY, ŻE MAMY RÓWNE PRAWA?

Aby respektować założenia omawianej zasady trzeba właściwie zrozumieć, co to znaczy, że mamy równe prawa i odnaleźć aspekty, w których owa równość ma się przejawiać. W tej sytuacji dobrze byłoby sprowokować dyskusję dotyczącą praw, jakie daje partnerstwo np.:

- prawo wnoszenia własnych pomysłów
- prawo realizacji własnych celów
- prawo wyrażania opinii o inicjatywach partnera

- prawo do konstruktywnej krytyki
- prawo oceny wspólnych przedsięwzięć
- prawo asertywnej odmowy
- prawo decydowania o wyborze sposobu realizacji zadań
- prawo dostępu do informacji
- prawo do obrony uznawanych przez siebie wartości.

Kolejnym krokiem może być określenie wskaźników, po których poznamy, że równość praw jest zachowywana. Przykładem takiego wyznacznika może być pełen dostęp do wszystkich informacji na temat partnerstwa przez obie zainteresowane szkoły, uznanie konieczności uzyskania zgody obu partnerów na każdą zmianę w prowadzonych działaniach. Pomocne będzie też przemyślenie, co będzie sprzyjało, a co może przeszkadzać w jej honorowaniu.

Dużym osiągnięciem byłoby utrzymanie takiej samodyscypliny, która sprawia, że każda osoba uczestnicząca w partnerstwie staje się strażnikiem równości tych praw.

NA CZYM BUDOWAĆ RÓWNOŚĆ W PARTNERSTWIE?

Od czegoś trzeba zacząć, by wiedzieć dokąd zmierzamy. Najlepiej drogę tę rozpocząć od określenia wspólnych wartości, na ich podstawie – celów, a w końcu – wynikających z nich działań.

Jak to zrobić?

- w drodze wymiany informacji między uczniami i nauczycielami znaleźć wartości respektowane przez wszystkich np. poszanowanie życia, dążenie do wiedzy, przyjaźń, prawo do własnych opinii, równouprawnienie, otwartość w kontaktach. Warto uczynić z nich podstawę do budowania partnerstwa i określania wspólnych celów,
- omówić oczekiwania obu szkół i wyznaczyć cele, odpowiadające na oczekiwania obu stron,
- określić takie wspólne cele, których osiągnięcie jest gwarantowane na poziomie obu partnerskich szkół.

CO TO ZNACZY, ŻE DAJEMY PO RÓWNO, CZYLI JAK ZAPEWNIĆ RÓWNOWAGĘ WKŁADU W PARTNERSTWO PO OBU STRONACH?

Często, gdy mowa o równowadze, intuicyjnie wyobrażamy ją sobie jako ilościowe określenie jakiejś mierzalnej wielkości i porównanie jej po obu stronach. Tymczasem w partnerstwie ze szkołą z Południa nie chodzi o ten jej wymiar. Jak więc rozumieć równość wkładu w partnerstwo? Problem nie jest matematyczny, a sedno nie tkwi w liczbach. Należy uświadomić sobie i zaakceptować różnice w zasobach po obu stronach (nie udawać, że ich nie ma) i dostosować aktywność obu partnerów w realizacji zadań adekwatnie do dysponowania zasobami. Można to osiągnąć na przykład przez:

- rozmowy z nauczycielem z drugiej szkoły o dostępie do różnych zasobów (w tym także naturalnych), koncentrowaniu uwagi na tej sytuacji dla celach partnerstwa, a nie wykazaniu różnic w dobrostanie (kto ma lepiej?) lub na akcji pomocowych dla szkoły partnerskiej,
- wymianę informacji dotyczących możliwego nakładu czasu i pracy, jaki możemy zainwestować w wykonywanie wspólnych działań,
- poznanie wyposażenia technicznego szkół i możliwości korzystania z technologii, informacyjnych do ko-

munikacji, szukanie alternatywnych dróg, jeśli internet zawiedzie,

- ▶ opracowanie harmonogramu zadań z uwzględnieniem możliwości i trudności każdego z partnerów,
- ▶ dobieranie takich zadań do realizacji celów, aby każda ze stron mogła wnieść swój wkład w ich wykonanie, proporcjonalnie do swoich możliwości,
- ▶ dostosowanie wkładu w realizację zadań do preferencji i możliwości obu szkół, aby żadna, ze stron nie przejmowała inicjatywy. Decyzje o tym kto i co ma zrobić w partnerstwie powinny być świadome i uzgodnione przez obie szkoły.

Aby to sobie jasno uzmysłować warto podjąć jeszcze raz refleksję.

[pytanie]

Co mogą oznaczać określenia: „równo”, „jednakowo”, „tyle samo” i „sprawiedliwie” w odniesieniu do współpracy partnerskiej ze szkołą z globalnego Południa? Nad odpowiedzią zastanów się z uczniami.

CO TO ZNACZY, ŻE W RÓWNYM STOPNIU KORZYSTAMY Z PARTNERSTWA, CZYLI JAK ZAPEWNIĆ RÓWNOWAGĘ KORZYŚCI?

Podobnie jak w przypadku wkładu w partnerstwo, tak i korzyści nie można próbować ważyć i mierzyć. Ich wartość polega na znaczeniu danej korzyści dla obu partnerów razem oraz dla każdego z nich osobno. Bywa, że ta sama, nawet mała rzecz dla jednej strony, może okazać się wielką w ocenie partnera. Z tego powodu warto rozmawiać o hierarchii potrzeb, oczekiwaniach, wartości i skalę oceny oraz stale mieć na uwadze układ odniesienia, jakim mogą być po prostu warunki życia, nauki i pracy.

Małe kroki, które pomogą nam zapewnić przestrzeganie zasady równości to między innymi: wspólny wybór języka i sposobu komunikacji, wzięcie pod uwagę zmiany stref czasowych, ustalenie sposobu przepływu informacji do innych osób zaangażowanych w partnerstwo; respektowanie prawa do poufności informacji.

Powyżej przedstawione są tylko nieliczne przykłady realizacji zasady równości partnerów wobec siebie. Należy pamiętać o tym, że równo w tym przypadku nie ma sensu ilościowego.